

Paar: klimatski sustavi su složeni i kaotični

ZAGREB, 6. veljače 2014. (Hina) - Akademik Vladimir Paar u večerašnjem predavanju pod naslovom "Krupni fizikalni problemi klimatskih modela" ukazao je na složenost i kaotičnost klimatskih sustava, istaknuo kako ta složenost traži bolje klimatske modele s dubljim fizikalnim relacijama te se zauzeo za promjenu znanstvene politike u području klime.

Predsjednik HAZU akademik Zvonko Kusić uveo je nazočne u predavanje akademika Paara koji su, osim glavne dvorane Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU), ispunili i susjedne prostorije. Kako je rekao akademik Kusić, to nije iznenađenje kada se zna da je riječ, ne samo o intrigantnoj temi, već i o intrigantnom predavaču, koji je već 22 godine redoviti član HAZU poznat po interdisciplinarnom pristupu svakoj znanstvenoj temi.

Najjednostavnije rečeno, akademik Paar, za razliku od većine klimatologa, ne zagovara opće poznato stajalište o globalnome zatopljenju kao posljedici ljudskoga faktora, već smatra da ljudski utjecaj na klimatske promjene, koji ne negira, nema odlučujuću ulogu. Za razliku od većine, Paar pripada skupini znanstvenika koji smatraju da postupno, iako to neće biti vidljivo u ovome stoljeću, ulazimo u razdoblje globalnoga zahlađenja.

Tako je istaknuo da srednja globalna temperatura ne raste zadnjih 16 godina, iako u 21. stoljeću koncentracija ugljikovoga dioksida u atmosferi raste brže nego ikada u proteklome stoljeću što je, rekao je, jedno od pitanja na koje znanstvenici trebaju dati odgovor. Pri tomu, istaknuo je, nema napretka znanosti bez suprotstavljenih mišljenja

Paar je podsjetio da je švedski fizičar i kemičar Svante Arrhenius potkraj 19. stoljeća uveo teoriju "efekta staklenika" s globalnim zagrijavanjem, a danski fizičar Henrik Svensmark potkraj 20. i početkom 21. stoljeća klimatsku teoriju Sunčevoga "magnetskog štita" od kozmičkih zraka. Jednostavno rečeno Svensmark je, istražujući aktivnost Sunca, došao do rezultata da veća aktivnost Sunca jača magnetsko polje na Zemlji što djeluje kao štit protiv štetnog utjecaja kozmičkih zraka. Posljedica toga je da ima više oblaka što uzrokuje i niže temperature na Zemlji.

Spomenuo je i klimatologa Milutina Milankovića, autora teorije ledenih doba, koja povezuje varijacije Zemljine orbite i dugoročne klimatske promjene, poznate i pod imenom Milankovićeve ciklus izmjene ledenih doba i doba zatopljavanja.

Akademik Paar je, među ostalim, ukazao i na svjedočenje poznate klimatologinje Judith A. Curry pred američkim Kongresom prošle godine kada je rekla i da "dok bolje ne razumijemo prirodnu varijabilnost klime ne možemo ništa pouzdano reći o globalnome zagrijavanju".

Ipak, bez obzira na različita mišljenja o klimatskim promjenama, akademik Paar smatra da bi projekt ITER - međunarodni istraživački i inženjerski projekt iz oblasti nuklearne fuzije mogao osigurati budućnost čovječanstva u nekom mogućem ledenom dobu.

(Hina) xipet ymć